

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie: **T. G. i J. B.** w związku z kasacjami obrońców obwinionych od orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego - sygn. [...] (sygn. akt II ZK 79/25) po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, na posiedzeniu w dniu 29 października 2025 r., bez udziału stron, wniosku adw. D. G. – obrońcy T. G. o wyłączenie SSN Marka Motuka od udziału w rozpoznaniu sprawy II ZK 79/25

postanowił:

uwzględnić wniosek i na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZK 79/25.

UZASADNIENIE

Kasacje od orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego - sygn. [...] wnieśli obrońcy obwinionych. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZK 79/25, a do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Motuk.

Wnioskiem z dnia 8 września 2025 r. adw. D. G. – obrońca T. G. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyłączenie od rozpoznania sprawy II ZK 79/25 SSN Marka

Motuka wskazując, na uzasadnione wątpliwości co do bezstronności ww. sędziego, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej powoływana jako KRS), która nie daje gwarancji niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej, co skutkuje z kolei tym, że w stosunku do sędziów nominowanych do pełnienia urzędów sędziowskich w procedurze nominacyjnej z udziałem tak ukształtowanej KRS obalona została, od strony instytucjonalnej, gwarancja niezależnego i niezawisłego sądu, a w odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego powołanych w tym trybie, obalenie tej zasady i gwarancji nastąpiło w sposób nieodwracalny, co oznacza, że nie dają oni gwarancji niezależności i bezstronności w orzekaniu, a zatem swymi orzeczeniami nie tworzą oni sądu w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Co w konsekwencji narusza prawo strony do sądu niezależnego, bezstronnego i niezawisłego w rozumieniu art. 45 ust. Konstytucji RP, sądu niezawisłego i bezstronnego, ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC oraz sądu niezawisłego i bezstronnego, ustanowionego uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu art. 47 KPP w celu zapewnienia skutecznej ochrony sądowej - także w rozumieniu art. 19 ust. 1 TUE. Na potwierdzenie powyższego obrońca powołał się na uchwałę trzech izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA 1-4110-1/2020 oraz wyrok Trybunału sprawiedliwości Unii Europejskiej wydany w sprawie C-225/22 z dnia 4 września 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W niniejszej sprawie niewątpliwie mamy do czynienia z taką sytuacją. Odwołując się do utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazać należy, że wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. winno nastąpić nie tylko w sytuacji, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie

prorowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka (EKPC) i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: dnia 13 października 2021 r., sygn. II KO 30/21, dnia 6 września 2022 r., II KK 44/21, czy z dnia 28 września 2022 r., IV KK 333/22).

Sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22; uchwała Sądu Najwyższego w składzie połączonych trzech Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, wynika natomiast, że tego rodzaju wady stwierdzone w postępowaniach nominacyjnych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego mają charakter systemowy i będą brane pod uwagę w podobnych skargach złożonych w przyszłości do Trybunału (por. m. in. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z dnia 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce i z dnia 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce). Istnieje zatem uzasadniona obawa, że udział wskazanego sędziego w jej rozpoznawaniu może zrodzić sytuację stanowiącą przesłankę opisaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Najistotniejszym w tym kontekście jawi się zaakcentowanie, że w sytuacji złożenia obecnie wniosku o wyłączenie oraz w układzie, gdyby sprawa dyscyplinarna została w takim składzie zakończona, to z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, iż wniesienie skargi przeciwko Polsce skutkowałoby stwierdzeniem naruszenia art. 6 ust. EKPC i wypłatą odszkodowania oraz możliwym kolejnym wnioskiem o wznowienie postępowania.

Sędzia Sądu Najwyższego Marek Motuk, który został objęty wnioskiem, uzyskał powołanie na stanowisko sędziego SN na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych

innych ustaw). Z tego względu, wielokrotnie już Sąd Najwyższy wskazywał na potrzebę wyłączenia SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy z uwagi na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2023 r., II KK 483/22; z dnia 7 kwietnia 2025 r., II ZO 17/25). Sąd Najwyższy stanowiska te w pełni aprobuje.

Z tych powodów, kierując się koniecznością zapewnienia stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu ustanowionego ustawą należało wyłączyć od rozpoznania sprawy o sygn. II ZK 79/25 sędziego SN Marka Motuka.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]